

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Forvaltningsrett

kode:

Course code: JUS201

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

4

Dato og år:

Date and year:

21.12

2007

Ark. nr.

sheet no.

av

out of

6

i alt

total no.

Oppg 1

Det kollegiale forvaltningsorganet er en organiseringsform som skiller seg litt fra det mest vanlige, hierarkiske systemet i forvaltningen. Det består av en gruppe personer som arbeider sammen om å løse ulike oppgaver i fellesskap, og ta felles avgjørelser. Ulikt fra det hierarkiske systemet, så delegerer man ikke oppgaver innad i kollegiet, ettersom dette ville være mot hensikten. Delegering forekommer bare i sjeldne tilfeller, og da kun når hele kollegiet er enige om å gi en person ansvaret for oppgaven eller avgjørelsen. Det kollegiale forvaltningsorganet kalles gjerne "styre", "råd", "utvalg" eller lignende. Det kan være en fast arbeidsplass med varige oppgaver, eller det kan også bli utnevnt for en kortere periode, f. eks for å utrede en sak nærmere for Stortinget.

Fordeler ved å organisere et forvaltningsorgan på denne måten er blant annet muligheten til å sikre et grundig arbeid, som utfyller sakene på en god måte. I et kortvarig utvalg kan man involvere med representanter fra flere og ulike interessegrupper som vil kunne opplyse tema med sine synsvinkler. Ellers er det stor mulighet til å innhente ekspertuttalelser innenfor det enkelte område. Alt dette samlet gir grunnlag for en grundig og hensynsfull behandling av saker, noe som

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Forvaltningsrett

kode:

Course code: JUS201

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

14

Dato og år:

Date and year:

21.12

2007

Ark. nr.

sheet no.

2

av

out of

6

i alt

total no.

er viktige prinsipper å strekke seg etter i forvaltningen. Ulemper ved det kollegiale forvaltningsorganet kan gå på prinsippet om effektivitet. Når en gruppe sammen skal komme frem til en løsning, er det ofte fare for at saksbehandlingens blir unødvendig treg. Det er også fare for at løsningene man kommer frem til får preg av kompromiss mellom medlemmer i kollegiet, og at de kanskje derfor ikke er en optimal løsning utover den ene eller andre veien. Man kan også få inntrykk av at det oppnevnes kollegiale forvaltningsorganer i større grad enn før, for å utrede saker som står i et spesielt politisk søkelys. Det kan da bli en måte for politikere å vise at de handler, men kanskje uten å få de faktiske virkningene det hadde ha. Et eksempel på dette er "klimakommisjonen", som fikk i oppdrag av Stortinget å lage en NOU om hvordan Norge kan redusere sine klimautslipp effektivt fremover. Klimakommisjonen gjorde sitt arbeid, og kom frem til en rekke mulige tiltak, men man har ikke sett disse bli tatt i bruk i stor grad. Når slike saker kan man spørre seg om hvorvidt utvalget gjorde sitt arbeid for at det skulle se ut som politikere handlet.

Andre eksempler på kollegiale forvaltningsorganer kan være styret for helsekassen, universitetsstyrene, ulike granseringskommisjoner o.l.

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Forvaltningsrett

kode:

Course code: JUS201

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

4

Dato og år:

Date and year:

21.12

2007

Ark. nr.

sheet no.

3

av

out of

6

i alt

total no.

Spesialreglene innenfor habilitet dreier seg om avgjørelsen av habilitets spørsmålet. Et medlem av kollegiet kan være inhabil i saker på samme måte som i resten av forvaltningen, men dersom dette er tilfelle, erklærer man seg ikke selv for inhabil. Dette følger av fol. § 8, 2 som sier at "I kollegiale organ treffer avgjørelsen av organet selv, uten at utkommande medlem deltar." Det er altså slik at man selv stiller spørsmål om inhabilitet, men på forlates kollegiet mens de avgjør inhabilitets spørsmålet.

Oppg. 2

All offentlig forvaltningsvirksomhet er ikke offentlig myndighetsutøvelse, på samme måte som ikke all offentlig myndighetsutøvelse er inngripende. Offentlig myndighetsutøvelse vil si å treffe en bindende beslutning (vedtak) overfor borger(e). Det offentlige opptrer da noe i kraft av sin "høyhetsrett". I fol. § 2, 1 bokstaver a, b, c og g får man definisjonene på vedtak (avgjørelse truffet under utøvelse av offentlig myndighet), enkeltvedtak og forskrifter. Forskjellen på enkeltvedtak og forskrift er i hovedsak at enkeltvedtaket retter seg til en eller flere bestemte (navngitte) personer, mens forskriften retter seg mot et ubestemt antall personer.

Den offentlige myndighetsutøvelsen krever hjemmel i formell lov. Dette følger av legalitetsprinsippet, som har grunnlovs rang. Den må også følge andre viktige

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Forvaltningsrett

kode:

Course code:

JUS201

Eksaminand nr.:

4

Examinee no.:

Dato og år:

Date and year:

21.12

2007

Ark. nr.

sheet no.

4

av

out of

6

i alt

total no.

prinsippet, som de for forserarlighet, saklighet og likebehandling i forvaltningen.

For å støtte dette er reglene for enkeltvedtak og forskrifter strengere, og presisert i egne kapitler i forvaltningsloven. Dette ser vi av fol. § 3,1. Jeg vil allikevel nevne at ettersom forvaltningsloven er en såkalt "minimumslov", er det ikke feil om forvaltningen anvender flere av reglene i kap. IV - VII mer enn de strengt tatt må. Dersom dette kan bidra til en åpen og gjennomskiktig forvaltning som vokter tillit, er absolutt det å anbefale.

Allikevel ser vi altså at kapitlene i forvaltningsloven skiller hvilke regler som kommer til anvendelse nå. Bestemmelsene i kap. II og III kommer også til anvendelse for de deler av forvaltningen som faller utenfor den offentlige myndighetsutøvelsen. Dette gjelder f. eks den interne driften og den offentlige selvbestemmelsesretten i sammenheng med innlegg av kontorutstyr o.l. Det vil også kunne komme til anvendelse for offentlig næringsvirksomhet, avhengig av hvor nær denne er tilknyttet forvaltningsapparatet ellers. Jfr. fol. § 3,1 gjelder kap. IV-VI love for enkeltvedtak og kap. VII for forskrifter. Jeg ser ingens grunn til å gå veldig grundig inn på innholdet i kapitlene, ettersom dette kan leses greit ut av forvaltningsloven, men jeg synes det er av betydning å legge merke til at reglene om kvalifiserte, sakshandlingstid, rett til advokat og regler for taukretsplikten befinner seg i kap. II & III. De kommer dermed til anvendelse utenom den offentlige myndighetsutøvelsen. Derimot befinner regler

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

Dato og år:

Date and year:

Forvaltningsrett

kode:

Course code: JUS 201

4

Ark. nr.

sheet no.

5

av

out of

6

i alt

total no.

om forhåndsvarseling, partsinsyns, begrunnelse, klage og utredning m.m. se i kap IV-VII, og gir et trykt grundlag for borgerne i møte med den offentlige myndighetsutøvelsen.

Oppg 3

Hovedspørsmålet i denne oppgaven er om Lars Langli var inhabil i utredningen angående vedtak om nye skjenkeløyper i Lillevik kommune.

Jeg finner først ut om forvaltningsloven kan brukes på dette spørsmålet. Fol §1 forteller om lovens virkeområde, og sier den gjelder "den virksomhet som drives av forvaltningsorganer." Videre er forvaltningsorgan definert som "et hvert organ for stat eller kommune." Lars Langli er sakshandler i Lillevik kommune, og forvaltningsloven kommer dermed til anvendelse.

Videre drøftelse om inhabilitet ~~vil~~ vil være på bakgrunn av habilitetskravene som finnes i fol. §6.

Paragrafens første ledd lister opp en rekke tilfeller som vil føre til inhabilitet (bokstaver a - e). Bokstav a) sier at inhabilitet inntreffer "når han selv er part i saker." Definisjonen på "part" finnes i fol §2, bokstav e. Lars Langli kan ikke sies å falle inn under denne definisjonen, og han er dermed ikke part i saken.

Bokstav b) i §6 sier videre at inhabilitet inntreffer dersom "han er i slekt eller svogerskap med en part."

Eksamen i emne/fag:

Examination in subject:

Forvaltningsrett

kode:

Course code: JUS 201

Eksaminand nr.:

Examinee no.:

4

Dato og år:

Date and year:

21.12 2007

Ark. nr.

sheet no.

6

av

out of

6

i alt

total no.

Kars' far Stein hangli har en samboer/forlovet som må sies at er part i saken, ettersom hun har 10% eierinteresser i Lillevik Restaurant. Forblingen mellom samboeren Berit og Kars hangli kvalifiserer allikevel ikke som "sløtt eller svogeskaps", ettersom Berit og Stein ikke er gift (ennå). Kars blir dermed ikke inhabil pga. bokstav b. Jeg ser at bokstavene c-e heller ikke beskriver forhold som kan føre til inhabilitet for Kars i den aktuelle saken. Spørsmålet blir da om paragrafens 2. ledd har virkar som kommer til anvendelse.

Domme sier at tjenestemannen er inhabil når "andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tillitten til hans uopartiskhet". Kars hanglis forhold til parten Berit gjennom faren Stein må kunne kalles "særegne forhold", ettersom Berit vil bli Kars' stemor om kort tid. Avgjørelsen som bli tatt vil kunne skape "tap eller ulønne" for Berit, og dette skal vektlegges. Det skal også ha betydning dersom "ugjeldhetsinnsigelse er reist av en part". Dette har skjedd, ettersom Ole Romy Festvik er konkurranse søker, og dermed part. Disse forholdene, sammenlagt med at "en offentlig tjenestemann er ugjeld til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse" og ikke bare til å treffe den gjør at Kars hangli bør erklære seg inhabil i saken.

Konklusjonen blir at Kars hangli var inhabil etter fol § 6.